

การพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ

สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

The need Improve the executive competency of the administration
of Ban Khun Prathet School Under the Nong Khaem district. Bangkok

วีระวัฒน์ สารบรรณ^{1*} ธนัต ยันต์ทอง² และ ณัฐภูมิ นธ์ยศแก้ว²

Weerawat Saraban^{1*} Thanad Yanthong² and Natthaphumin Yoskaew²

¹นักศึกษา วิทยาลัยทองสุข 99/79 บรมราชชนนี กรุงเทพฯ 10170

²อาจารย์ วิทยาลัยทองสุข 99/79 บรมราชชนนี กรุงเทพฯ 10170

*Corresponding author E-mail: ntawan@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหาร และเพื่อ 2) เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ได้แก่การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาตนเอง คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านขุนประเทศ ระดับประถมศึกษาจำนวน 54 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้น 72 คนเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักของลิเคอร์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์ 10-15 ปี สถานภาพเป็นครูระดับประถมศึกษา 1) การพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหาร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง 2) การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหาร จำแนกตามสถานภาพโดยแยกกลุ่มโดยรวม พบว่าครูระดับประถมศึกษามีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะสูงกว่าครูระดับมัธยมศึกษา ส่วนการเปรียบเทียบความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโดยใช้การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t- test) พบว่า ครูระดับประถมศึกษาและครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะไม่ต่างกัน

คำสำคัญ : การพัฒนา, สมรรถนะเชิงการบริหาร, สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research the objectives were to study the development of administrative competency and to compare the needs for the development of administrative competency of the Ban Khun Prathet School educational institutions under Nong Khaem District. Bangkok including focusing on achievement self development Moral, Ethics and Professional Ethics The population and the sample group were teachers of Ban Khun School. 54 primary school students and 18 secondary school teachers, a total of 72 people. including questionnaires 5-level estimator model according to Liker's principle the consistency index was between 0.60 – 1.00. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test. The results of the study revealed that most of the respondents were female. Age between 31-40 years old, bachelor's degree 10-15 years of experience, status as an elementary school teacher 1)Development of executive competency The overall average is moderate. When considering each aspect, it was found that the first place was the achievement-oriented aspect, followed by the moral and ethical aspect. and professional ethics, and lastly, self development 2) Comparison of needs to develop executive competency Classified by status by group as a whole It was found that primary school teachers had higher performance development needs than secondary school teachers. Comparison of executive competency development needs using tests the difference by t-test found that primary and secondary teachers had the same need for competency development.

Key words : Development, Administrative Competency, Educational institutions under Bangkok

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มาตรฐานสามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสำหรับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้หลายประเทศได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีการกำหนดสมรรถนะครู ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการขับเคลื่อนคุณภาพของครูในปัจจุบัน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แซ่ซัน (2551:18) ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูจำนวนมากยังไม่สามารถปรับตัวหรือพัฒนาตนเองได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ การออกแบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน มีความต้องการการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ วิธีการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของสังคม อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบหลักสูตรจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอดีมีความเป็นไปได้เสมอ

การจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมาได้เร่งขยายปริมาณการศึกษาแต่ให้ความสำคัญน้อย ต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการบริหาร และการจัดการศึกษายังไม่ดีพอ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (เจื้อจันทร จงสถิตอยู่. 2541:2) ซึ่งในปัจจุบัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำมากจากการประเมินผลในระดับสถานศึกษา และระดับชาติพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในระดับต่ำอ่านไม่ได้เขียนไม่ถูกคิดวิเคราะห์ไม่เป็น ยิ่งมีการกล่าวกันว่าไม่ควรให้เด็กเข้าชั้นทำให้ครูต้องปล่อยเด็กเลื่อนชั้นไป โดยที่เด็กไม่พร้อมที่จะเรียนจึงเป็นสาเหตุให้เกิดความบกพร่องในการเรียนรู้สะสมยิ่งขึ้นไป (ราเชนทร์ พิพัฒน์กุล.2562:41) จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการในปี การศึกษา 2550 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังมีคะแนนเฉลี่ยในหลายวิชาที่อยู่ในระดับต่ำ และต่ำกว่าผลการประเมินในครั้งที่ผ่านมามากทั้งความสามารถในการแข่งขันกับประชาคมโลกยังอยู่ในระดับต่ำจากรายงานข้อมูลของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งทำการเปรียบเทียบจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันวิชาการของประเทศต่าง ๆ 46 ประเทศ พบว่าศักยภาพด้านการศึกษาของประเทศไทยด้อยกว่าประเทศอื่นๆ อยู่มากแม้แต่จะเป็นประเทศในแถบภูมิภาคเดียวกัน หรือประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ตาม (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์.2560:22)

หากแต่ผู้บริหารนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) (วิมลศรี ศุขิลวรรณ.2557:23) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้ 1.ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy) ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy) ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) 2.ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ 3.ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี 4.ทักษะด้านชีวิตและอาชีพในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

(Responsibility) 5.ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C 3R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithematics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้สามารถพัฒนาพัฒนาตนเองในเชิงบริหารให้มีคุณภาพ ความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความคาดหวังของทุกฝ่าย โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะเชิงบริหาร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนา หลักการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ เพื่อให้ครูมีโอกาสมุ่งพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารในตัวเองไปสู่ความการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างเข้มแข็งจริงจัง เมื่อมีโอกาสมาถึง และดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นของครู

วัสดุและวิธีการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 54 คน และครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 72 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงและพัฒนาจากงานวิจัยของ วณิช นิรันตรานนท์ (2552:แบบสอบถาม) โดยกำหนดจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตการศึกษา กรอบแนวคิดของการศึกษา มากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ (Operational Definition) เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ระดับการศึกษา สถานภาพ คุรระดับประถมศึกษา คุรระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ (Likert) 5 ระดับ (ในตะวัน กำหอม. 2557 : 98) โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
3	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
1	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

2.2. การพัฒนาเครื่องมือ

1) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน พิจารณาลงความเห็น

2) นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน

3) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้เชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .972

4) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 42 คน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 50 คน มีประสบการณ์ 10-15 ปี จำนวน 40 คน มีสถานภาพคุรระดับประถมศึกษา จำนวน 54 คน ตามลำดับ

2. การพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ การวางนโยบายการจัดกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ รองลงมาคือ การวางนโยบายการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพของการสร้างบรรยากาศที่ดีที่ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม และอันดับสุดท้ายคือ การสร้างระบบให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้มีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ

2.2 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ การจัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการทุกภาคปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ การจัดการศึกษาดูงานที่เป็นต้นแบบด้านต่างๆ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อหาประสบการณ์พัฒนาตนเอง และอันดับสุดท้ายคือ การมอบรางวัลแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นขวัญ และกำลังใจ ตามลำดับ

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด และสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมาคือ การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ลำเอียงและไม่เลือกปฏิบัติเท่ากับการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ และใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะโดยไม่เป็นหนี้สิน และอันดับสุดท้ายคือ การใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความปรารถนาดีมีวาจาที่สุภาพ นุ่มนวล และอ่อนโยน เช่น ไม่พูดตะโกน ไม่พูดตะคอกเสียงดัง ไม่พูดคำหยาบ ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยแยกรายกลุ่มโดยรวม แยกเป็นครูระดับประถมศึกษาและครูระดับมัธยมศึกษา โดยครูระดับประถมศึกษามีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะสูงกว่าครูระดับมัธยมศึกษา ส่วนการเปรียบเทียบความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโดยใช้การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) พบว่า ครูระดับประถมศึกษาและครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะไม่ต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและอันดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละด้านดังนี้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวณิช นิรันตรานนท์ (2552:76) ได้ศึกษารูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขต 75 พื้นที่ การศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 กิจกรรมหลัก คือ

1) การพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย การอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน และการฝึกปฏิบัติการ 2) การเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของครู การเข้าสัมมนา การให้คำปรึกษาเพื่อแนะนำ แก่ครูเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล และ 3) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย การศึกษา การสังเกต การสอนของครูแกนนำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การแต่งกาย การดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ การมีกิจกรรมรียาทที่สุภาพเรียบร้อย ผลจากการนำรูปแบบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมของครูผู้เข้าร่วมพัฒนา สมรรถนะตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อันดับ 1 คือ การวางแผนนโยบายการจัดกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ รองลงมาคือ การวางแผนนโยบายการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพของการสร้างบรรยากาศที่ดีที่ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม และอันดับสุดท้ายคือ การสร้างระบบให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้มีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิช นิรันตรานนท์ (2552:76) ได้ศึกษารูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขต 75 พื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) การพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย การอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การศึกษาดูงาน และการฝึกปฏิบัติการ 2) การเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของครูการเข้าสัมมนา การให้คำปรึกษาเพื่อแนะนำแก่ครูเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล และ 3) คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย การศึกษา การสังเกต การสอนของครูแกนนำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การแต่งกาย การดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ การมีกิจกรรมรียาทที่สุภาพเรียบร้อย ผลจากการนำรูปแบบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมของครูผู้เข้าร่วมพัฒนา สมรรถนะตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01

2. ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับ 1 คือ การจัดการประชุม สัมมนาทางวิชาการทุกภาคปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ การจัดการศึกษาดูงานที่เป็นต้นแบบด้านต่างๆ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนา การศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อหาประสบการณ์พัฒนาตนเอง และอันดับสุดท้ายคือ การมอบรางวัลแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นขวัญ และกำลังใจ ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วราภรณ์ สกุลวิวรรณ (2558 :125-126) เรื่องปัจจัยความสำเร็จของการบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี มีข้อค้นพบสรุปได้ดังนี้ 1. ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารและพัฒนา บุคลากร การมีส่วนร่วม ระบบข้อมูลเพื่อการติดตามผลการปฏิบัติงาน บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ในองค์กร การสร้างแรงจูงใจ การสนับสนุนจากเครือข่ายภายนอก การจัดองค์กร และภาวะผู้นำ 2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แยกพิจารณารายด้าน พบในลักษณะเดียวกันคืออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง ทุ่มเวลาในการทำงาน สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย บรรยากาศของความคาดหวังที่สูง พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 3. ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในองค์กร การบริหารและพัฒนาบุคลากร การจัดองค์กร และการวางแผนกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับ 1 คือ การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด และสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมาคือ การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ลำเอียงและไม่เลือกปฏิบัติเท่ากับการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ และใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะโดยไม่เป็นหนี้สิน และอันดับสุดท้ายคือ การใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความปรารถนาดีมาจาสู่ภาพ นุ่มนวล และอ่อนโยน เช่น ไม่พูดตะโกน ไม่พูดตะคอกเสียงดังไม่พูดคำหยาบตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประมา ศาสตรระจุ (2550:74) ได้ศึกษาเพื่อสร้างเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเพื่อสร้างคู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยอิงเกณฑ์สมรรถนะของผู้บริหารศูนย์ เทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเกณฑ์สมรรถนะและคู่มือไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์สมรรถนะตามต้นแบบสมรรถนะสำหรับข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างคู่มือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน อันประกอบด้วย 8 สมรรถนะหลัก (Core Competencies) คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) 2) การบริการที่ดี (Service Mind) 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (Integrity) 5) ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork) 6) ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ (Organizational Awareness) 7) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และ 8) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การสร้างเกณฑ์พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับประเมินสมรรถนะดังกล่าว ผ่านกระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมและค่าความสอดคล้อง (IOC) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาระดับหัวหน้า ส่วน/ฝ่าย (ข้าราชการระดับ 7-8) ที่มีบุคลากรภายใต้การบังคับบัญชาตามสายงาน และข้าราชการ ระดับ 8 ซึ่งมีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นผู้บริหาร จำนวน 30 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าในด้านคู่มือการประเมินบุคคลโดยอิงเกณฑ์สมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยภาพรวมทั้งหมดมีความเป็นไปได้ในการนำคู่มือไปใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าโครงสร้างคู่มือมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนวัตถุประสงค์ เนื้อหา การประเมินผล และประสิทธิผลการใช้คู่มือมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก และจาก 8 สมรรถนะจากต้นแบบที่นำมาใช้เป็นกรอบหลักในการศึกษาวิจัย พบว่า สมรรถนะที่มีความสำคัญที่สุดในการประเมินบุคคลโดยอิงเกณฑ์สมรรถนะในการปฏิบัติงาน คือ จริยธรรม รองลงมาคือ การบริหาร

การเปลี่ยนแปลง และลำดับที่สามคือ การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ความร่วมแรงร่วมใจและความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ

4. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถนะเชิงบริหารของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพโดยแยกรายกลุ่มโดยรวม แยกเป็นครูระดับประถมศึกษาและครูระดับมัธยมศึกษา โดยครูระดับประถมศึกษาที่มีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะสูงกว่าครูระดับมัธยมศึกษา ส่วนการเปรียบเทียบความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโดยใช้การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-tset) พบว่า ครูระดับประถมศึกษาและครูระดับมัศึกษามีความต้องการเชิงพัฒนาสมรรถนะไม่ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วณิช นิรันตรานนท์ (2552:76) ได้ศึกษารูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขต 75 พื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) การพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย การอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การศึกษาคูงาน และการฝึกปฏิบัติการ 2) การเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของครูการเข้าสัมมนา การให้คำปรึกษาเพื่อแนะนำแก่ครูเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล และ 3) คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย การศึกษา การสังเกต การสอนของครูแกนนำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การแต่งกาย การดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ การมีกิจกรรมายทที่สุขภาพ เรียบง่าย ผลจากการนำรูปแบบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมของครูผู้เข้าร่วมพัฒนา สมรรถนะตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีวรรณ แก้วทองดี (2562 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและหาแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 มีวิธีการศึกษา 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาตามสมรรถนะหลักของการพัฒนาตนเองของสำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 ด้าน ประชากรที่ศึกษาคือข้าราชการครูจำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนมีความเที่ยงเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา โดยจัดประชุม สนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เครื่องมือเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่มใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการพัฒนาตนเองของครูมากที่สุด คือด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ รองลงมาคือด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ส่วนความต้องการพัฒนาตนเองของครูต่ำสุด ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย แนวทางการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาสหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 40 คือ 1) ควรวางแผนกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในการปฏิบัติงาน 2) ควรสนับสนุนงบประมาณและให้โอกาสครูพัฒนาตนเองทางวิชาการและวิชาชีพ 3) ควรส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่ายโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาต่อ 4) ควรจัดทำโครงการ PLC,EPLC ของโรงเรียน 5) ควรมีการประเมินผล นิเทศติดตาม เผยแพร่

ความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาตนเอง 6) สหวิทยาเขตบึงสามพัน ควรจัดทำทำเนียบครูที่ได้รับรางวัลทางวิชาการ และวิชาชีพให้เป็นที่รู้จัก เป็นวิทยากรแนะนำความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ทางการศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.สมบัติ เดชบำรุง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ในตะวัน กำหอม และ ดร.ณัฐภูมิ ยศแก้ว และ ดร.ณัด ยันต์ทอง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้ให้ความเมตตาสละเวลาให้คำปรึกษาควบคุมดูแลแนวทางในการศึกษาค้นคว้าแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้สาระความรู้ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่.(2541).การปฏิรูปการศึกษา : ทางออกเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม.กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- ในตะวัน กำหอม.(2557).การวิจัยการบริหารการศึกษา. โรงพิมพ์ ที่คอม:วิทยาลัยทองสุข.
- ประมา ศาสตรระจุ.(2550).การสร้างเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์ เทคโนโลยีทางการศึกษานักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา:มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน.(2551).สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา:กระทรวงศึกษาธิการ.
- ราเชนทร์ พิพัฒนกุล.(2562).จริยธรรมกับการบริหารงาน.มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.วารสารปรัชญาปริทรรศน์ที่ 24 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ.2562
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์.(2560).การบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ.นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิมลศรี สุชีลวรรณ .(2557).คู่มือ-ครูเพลิน.กรุงเทพฯ:สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- วณิช นิรันตรานนท์.(2552). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรารมณ์ สกุลวิวรรณ์.(2558).ปัจจัยความสำเร็จของการบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี.วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศรีวรรณ แก้วทองดี.(2562).แนวทางการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40.วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.